

Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram Magyarországon III. rész –

Az ÁPV Rt. vagyonkezelési stratégiája

Az elődszervezet, az ÁV Rt. erdészettel kapcsolatos stratégiája annak ellenére, hogy a holding feladata egyértelműen a privatizáció felé toldott, az *eredeti elképzelésre* épült. 19 erdőgazdasági társaság portfóliója viszonylagos stabilitást élvezett. A stratégia lényege, hogy az ÁV Rt.-nek, mint az állam tulajdonosi képviselőjének a rábízott erdővagyon felelős őrzőjeként eleget kell tennie tulajdonosi kötelezettségének, mindezt versenyhelyzetben levő cégekkel, üzleti alapon, közvetett vagyonkezelési beavatkozás keretében. Ez a filozófia az ÁPV Rt.-hez történő besorolás után sem változott annak ellenére, hogy az állam vagyonának szétválasztása a társaságok tulajdonosánál csak közvetett felelősségi helyzetet teremtett. Eredményt elérni csak az erdőgazdasági társaságok működésének feljavításával, a versenyképesség biztosításával, a szakmai érdekeltég megerősítésével lehetett.

A társaságok versenyképességének alapjait az átalakulás során kialakított vagyonstruktúra, a felesleges és nem működő vagyonelemek értékesítéséből (decentralizált privatizáció) származó bevétel visszaforgatása, az eredménytartalék növelése és a reorganizációs intézkedések teremtették meg. A lehetőségeket a vállalati menedzsment általában jól használta ki. Az önállóságból fakadóan a vállalkozói szellem nagymértékben megerősödött. A hajdani központi irányítású állami nagyüzemek jól működő vállalkozások lettek.

A stratégia elemei között fontos megemlíteni a több lábbon állást. Az erdőgazdálkodás jövedelmezősége önmagában általában nem elegendő a feladatok ellátására, a faanyag feldolgozásából nyerhető többletjövdelemre is szükség van. Ennek megfelelően a tulajdonosi jogkört gyakorló ÁPV Rt. támogatta a faipari és egyéb beruházások megvalósulását.

A legfontosabb elemek a következők:

Az állami vagyon gyarapítása

Hazánk ökológiai stabilitása szempontjából mindenekelőtt a tartamos erdőgazdálkodás keretein belül az állami erdővagyon állapotát kell tovább javítani. Eleget kell tenni egyidejűleg a természetközeli erdőgazdálkodás és a természetvédelem igényeinek is. A gazdasági teljesítmények fokozásán keresztül az állami tulajdon másik fontos elemének, a termelővagyonnak gyarapítása, minőségi jellemzőinek javítása hasonlóan fontos feladat. A tőkeösszetétel változásainak, megújulásának az erdővagyon stabilitását és a piaci teljesítmények jövedelmezőségét egyaránt szolgálja kell.

Több lábbon álló, eredmény szemléletű állami erdészet megerősítése

Magyar viszonyok közt csak sokrétű termékszerkezettel lehet a jövedelmezőséget megőrizni, ezért a társaságoknak több lábbon kell állniuk. Ezt szolgálja a tulajdonos által nyújtott reorganizáció is, amely a szezonálisból eredő hullámvölgyeket, illetve az alaptevékenységtől jobb jövedelmezőségű vállalkozások megvalósítását szolgálja. Ezek eredménye pedig visszaforgatásra

kerül az állami erdők állapotának javítása, védelmi és turisztikai teljesítményének fokozása érdekében.

Piaci termékek és szolgáltatások jövedelmezőségének fokozása

Alapvető törekvés az intenzív marketingmunkán keresztül a vevő igényeinek megismerése, teljesítése, új termékek és szolgáltatások szükségleteinek feltárása és piacának megerősítése a végső felhasználók igényeiből kiindulva. Ezek alapozzák meg a vertikálitást szolgáló helyes döntéseket. A favagyon jobb hasznosítása, a magasabb jövedelmezőségű termékszerkezet kialakítása érdekében a sarangolt faanyag hazai feldolgozásában és energiacélú hasznosításában a társaságok fokozottan részt vesznek.

Környezet- és természetvédelmi, rekreációs funkciók fejlesztése

Az állami erdészeti részvénytársaságok ökológiai felelősségtudattal kezelik a gondjaikra bízott erdőket. Az erdővagyon gyarapítása visszatükrözi ezt a magatartást és egyúttal tartalmazza a védelmi és üdülési teljesítmények fejlesztését. A törvényi keretek és a gazdasági adottságok közt azonban napjainkban e téren jelentős feszültségek vannak. Az rt.-k jövedelme az erdővagyon és a termelőtőke megújításán kívül szolgálja a közhasznú funkciók, a természetvédelmi feladatok teljesítését

¹ Nemzeti Földalap elnökhelyettese

² Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt., ügyvezető igazgatóhelyettes.

³ Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdővagyon-gazdálkodási Intézet, intézet igazgató. H-9400 Sopron, Ady u. 5., T: 06/99 518-201, 06/99 518-145, F: 06/99 329-911, e-mail: NFPHungary@emk.nyime.hu, Web: <http://erdostrategia.hu/>

is. Ezeknek azonban reális határát jelenti az elért jövedelem. Cél, hogy az illetékes hatóságokkal, aktív civil szervezetekkel együttműködve mielőbb kialakuljanak a különböző védett területek kezelési tervei, működtetésük gazdasági feltételei.

Közreműködés az ország regionális fejlesztésében

Az állami erdészet az ország teljes területén jelen van, hatást gyakorol a kis régiók, a megyék, a kialakuló nagyobb közigazgatási régiók – különös tekintettel az erdőszült területek településeinek – életére. Mint jól szervezett szakmai bázis, szolgáltatásként kell bekapcsolódnia a kibontakozó erdőtelepítési programba, a magánerdők kezelését szolgáló intézkedések megvalósításába. A foglalkoztatási gondok enyhítése érdekében erősíteni kell a stabil, kiszámítható és felkészült magánvállalkozói háttérrel. Az erdészeti infrastruktúra fejlesztése legyen összhangban a területfejlesztési elképzelésekkel.

Teljesítményorientált, innovatív munkatársi magatartás erősítése

A magyar állami erdészet alkalmazottainak szakképzettsége, mentalitása magában hordozza az öntevékeny, innovációs hajlamú, teljesítményorientált emberek együttműködésének lehetőségét. A szervezeteknek szüksége van a célokat felvállaló, értük aktívan cselekvő munkatársi gárdára. Ez a feltétele az előbbieken felsorolt újszerű feladatok eredményesebb megoldásának.

Aktív, céltudatos PR politika

Az erdészet – a kívülállók által jobbra csak a külső jegyek és a negatív sajtó alapján megítélt szakma – jól ismeri saját lehetőségeit, teljesítőképeségét

és teljesítményeit, meg is lehet elégedve ez utóbbiakkal. Az önelégültség veszélyes, a szakmáról kialakult hamis képzet állandósítja. Ki kell jobban alakítani azt az információs háttérrel, mely lehetővé teszi az egyes társaságokon belüli, a tulajdonosi szervezet és a társaságok közötti, valamint a társadalommal folytatott eredményesebb párbeszédet, a pozitív közönségkapcsolatot. Ezen az úton kell a nyilvánosságot fokozni, a különféle szintű döntések megalapozottságát növelni és megvalósításukat meggyorsítani, az elért eredményeket az érdeklődő állampolgárokkal megismertetni.

Az állami erdőgazdálkodás helyzetével, mozgáspályájával, azt befolyásoló külső és belső gazdasági környezetével determináltan számos elvi és gyakorlati probléma megoldása még várat magára. Egyebek között ez is indokolta, hogy a Nemzeti Erdőstratégia megalkotásakor kiemelt figyelmet szenteljünk e területnek. A tervezési folyamatban is számos megoldási javaslat merült fel, amelyeket ajánlati programelemekként 2002 szeptember 11-én tártunk a szakmai és a társadalmi nyilvánosság elé.

II. A Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram szakértői fázisának programjavaslatai az állami erdővel kapcsolatosan

Az állami erdőgazdálkodással foglalkozó szakértői munkacsoport első ülését 2002.05.30.–06.01. között tartotta Fehérvárcsurgón a VADEX Rt.-nél. A résztvevők a FVM EH, ÁPV Rt. és Erdőgazdasági Rt.-k, ERTI, WWF, NyME-EVGI képviselői voltak. A munkacsoport javaslatait illesztettük a teljes társadalmi vitára bocsátott tervezetbe a közös vitaülést követően, ahol helyet kaptak a különböző részterületeket kidolgozó és érdekeket képviselő szakértői csoportok. A részletesen kimunkált anyagból csak jelzésszerűen a megvalósításához szükséges eszközök alkalmazásának elemzése nélküli változatot szerkesztettük be. Evvel is inspirálni kívántuk a társadalmi vita szereplőit. A 2002. szeptemberében elkezdődött és több helyszínen és csoportban végrehajtott viták során e kérdéshez érkezett a legtöbb vélemény. Ez utóbbi is tükrözi azt a tipikus jelenlegi szemléletet, amelynek fókuszában még ma is az állami erdőgazdálkodás van.

(folytatjuk)

AVENZOR VADRIASZTÁS

*Minden erdei és mezőgazdasági vadkár ellen van megoldás!
Időben rendelje meg a vadriasztó szert a nyári őszi téli vadkár megelőzésére és megszüntetésére!*

CERVACOL EXTRA: tü- és lomblevelű erdészeti és gyümölcskulturák téli vadkár elleni védelmére. 2002. évi áron!

DENDROCOL 17 SK: friss telepítésű erdészeti kultúrákban, facsemetek, szőlő megóvására permetlé formájában kijuttatva, -szántóföldi kultúrák kezelésére, szikleveles állapotól érésig, kukorica, napraforgó, szója, gabonafélék, egyéb szántóföldi növények védelmére kipermetezve,

-kertészeti kultúrákban, permetezéssel kijuttatva

SILVACOL T: kizárólag szaghatáson alapuló szer, csak textil átitatással kihelyezve

AVENARIUS KÉREGBALZSAM (dörzsstop): tü- és lomblevelű fajok, gyümölcsfák törzsén az agancsdörzsölés elleni védelemre.

„VADDISZNÓ KERÍTÉS repellovit”: riasztó hatása specifikusan vaddisznó számára, mely szagon és izen alapul.

VADÓC: erdészeti, kertészeti, mezőgazdasági kultúrák szaghatáson alapuló tasakos riasztószere.

Szállítás postán és vasúton.

Megrendelés: AVENZOR KFT. 5540 Szarvas, Vajda Péter u. 25. Tel+fax: 66-313-301, Mobil: 30-911-7064. E-mail: pesti@szarvas.hu. Székhely, adminisztráció: 1124 Budapest, Koszta József u. 28. Tel+fax: 1-3196-578.